

NAJČEŠĆE POSTAVLJANA PITANJA U VEZI LOKALNIH IZBORA KOJI SE ODRŽAVAJU 16. SVIBNJA 2021. GODINE

1. Kako građani ostvaruju pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu?

Ustavom Republike Hrvatske se građanima jamči pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Pravo na samoupravu ostvaruje se preko lokalnih, odnosno područnih (regionalnih) predstavničkih tijela koja su sastavljena od članova izabranih na slobodnim i tajnim izborima na temelju neposrednog, jednakog i općega biračkog prava.

Građani mogu neposredno sudjelovati u upravljanju lokalnim poslovima, putem zborova, referenduma i drugih oblika neposrednog odlučivanja u skladu sa zakonom i statutom.

Navedena prava u Republici Hrvatskoj ostvaruju i građani Europske unije, u skladu sa zakonom i pravnom stečevinom Europske unije.

2. Što su lokalni izbori?

Lokalni izbori su izbori članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izbori općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima se zamjenici biraju sukladno odredbama zakona kojim se uređuje lokalna i područna (regionalna) samouprava.

3. Tko ima biračko pravo?

Biračko pravo imaju hrvatski državljani s navršениh 18 godina života.

4. Tko ima pravo birati članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te birati općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihove zamjenike?

Pravo birati članove predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te birati općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihove zamjenike imaju **birači koji imaju prebivalište na području jedinice za čija se tijela izbori provode.**

Članove predstavničkih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo birati i državljani drugih država članica Europske unije, u skladu s posebnim zakonom.

5. Kako se ostvaruje biračko pravo?

Biračko pravo se ostvaruje na neposrednim izborima tajnim glasovanjem.

6. Tko i kada raspisuje izbore za članove predstavničkih tijela županija, gradova i općina te za općinske načelnike, gradonačelnike i župane, kao i za njihove zamjenike?

Vlada Republike Hrvatske raspisuje izbore za članove predstavničkih tijela županija, gradova i općina te za općinske načelnike, gradonačelnike i župane, kao i za njihove zamjenike.

7. Tko ima pravo biti biran za člana predstavničkog tijela općine, grada i županije?

Za člana predstavničkog tijela općine, grada i županije ima pravo biti biran birač koji na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanja izbora ima prijavljeno prebivalište na području općine, grada, odnosno županije za čije se predstavničko tijelo izbori provode.

Za člana predstavničkog tijela općine, grada i županije ima pravo biti biran državljanin drugih država članica Europske unije, u skladu s posebnim zakonom.

8. Tko ima pravo biti biran za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te zamjenika gradonačelnika i župana?

Za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te zamjenika gradonačelnika i župana ima pravo biti biran birač koji na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju izbora ima prijavljeno prebivalište na području jedinice za čije se tijelo izbori provode.

9. Kada se održavaju redovni izbori za članove predstavničkih tijela općina, gradova i županija te izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihove zamjenike?

Redovni izbori za članove predstavničkih tijela općina, gradova i županija te izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihove zamjenike održavaju se istodobno, treće nedjelje u svibnju svake četvrte godine.

10. Što je kandidiranje?

Kandidiranje je postupak predlaganja kandidacijskih lista i kandidata od strane ovlaštenih predlagatelja.

11. Tko su ovlašteni predlagatelji kandidacijskih lista i kandidata?

Ovlašteni predlagatelji kandidacijskih lista i kandidata su političke stranke i birači, dakle hrvatski državljani s navršениh 18 godina života.

Kada birači predlažu kandidacijske liste i kandidate, predlaganje je uvjetovano prikupljenim potpisima birača, sukladno odredbama Zakona o lokalnim izborima.

Potpise birača za predlaganje kandidata za izbor općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika dužne su prikupiti i političke stranke.

Potpisi birača prikupljaju se na propisanom obrascu čiji sadržaj i oblik propisuje Državno izborno povjerenstvo.

12. Koliko se članova predstavničkog tijela, odnosno županijske skupštine bira u Zagrebačkoj županiji?

Broj članova predstavničkog tijela, odnosno Županijske skupštine Zagrebačke županije je neparan, a određuje se ovisno o broju stanovnika, i to tako da Županijska skupština Zagrebačke županije ima 47 članova jer Zagrebačka županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave ima više od 300.000 stanovnika.

13. Koliko zamjenika ima župan Zagrebačke županije?

Budući Zagrebačka županija ima više od 250.000 stanovnika, župan ima dva zamjenika koji se biraju zajedno s njima na neposrednim izborima sukladno posebnom zakonu.

14. Što je izborna promidžba?

Izborna promidžba je skup radnji koje poduzimaju sudionici izborne promidžbe u svrhu javnog predstavljanja i obrazlaganja svojih izbornih programa biračima.

15. Kada počinje, a kada završava izborna promidžba?

Izborna promidžba počinje danom objave zbirnih lista, a prestaje 24 sata prije dana održavanja izbora.

Zbirna lista je lista u koju se unose podaci o svim pravovaljanim kandidacijskim listama, odnosno kandidaturama.

Zbirnu listu sastavlja nadležno izborno povjerenstvo nakon što utvrdi pravovaljanost svih kandidacijskih lista, odnosno kandidatura.

16. Kada je glasački listić važeći?

Važeći glasački listić jest onaj iz kojega se na siguran i nedvojbjen način može utvrditi za koju je kandidacijsku listu ili kandidata birač glasovao.

17. Kada je glasački listić nevažeći?

Nevažeći glasački listić jest:

1. neispunjeni glasački listić,
2. glasački listić popunjen na način da se ne može sa sigurnošću utvrditi za koju je kandidacijsku listu ili kandidata birač glasovao,
3. glasački listić na kojem je birač glasovao za dvije ili više kandidacijskih lista, odnosno kandidata.

18. Od kada do kada traje glasovanje na dan lokalnih izbora?

Na dan lokalnih izbora glasovanje traje neprekidno od 7,00 do 19,00 sati.

Biračka mjesta se zatvaraju u 19,00 sati, a biračima koji su se u to vrijeme zatekli na biračkom mjestu mora se omogućiti glasovanje.

Poveznice na propise koji se primjenjuju:

1. [Ustav Republike Hrvatske - Zakon.hr](#)
2. [Zakon o lokalnim izborima - Zakon.hr](#)
3. [Zakon o lokalnoj i područnoj \(regionalnoj\) samoupravi - Zakon.hr](#)

LOKALNI IZBORI